

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, dnia 28 czerwca 2019 r.

WK-I.431.8.1.2019

**Pani
Urszula Ciężka
Wójt Gminy Radziejowice**

**Gmina Radziejowice
ul. Kubickiego 10
96-325 Radziejowice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Hanna Lewczuk – ekspert i Monika Sapińska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 26 do 27 lutego 2019 r. kontrolę doraźną w Gminie Radziejowice (dalej Gmina), z siedzibą urzędu przy ul. Kubickiego 10 w (96-325) Radziejowicach.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci³, przeznaczonych na koszty obsługi świadczenia.

Kontrolą objęto lata 2016-2018.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 25 kwietnia 2019 r. oraz stanowiska wobec zastrzeżeń, przekazuję Pani Wójt wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, ze zm.).

Na podstawie sprawdzonych w trakcie kontroli dokumentów dotyczących wykorzystania dotacji ustalono, że:

1. Gmina, zgodnie z uchwałami budżetowymi Rady Gminy i wprowadzonymi przez Zarząd Gminy zmianami, dysponowała w 2016 r. w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, rozdziale 85211 *Świadczenie wychowawcze*, a od 2017 r. w dziale 855 – *Rodzina*, rozdziale 85501 *Świadczenie wychowawcze z programu rządowego „Rodzina 500+”* (dalej Program) środkami jn.:
 - 2016 r. – 3 245 000,00 zł,
 - 2017 r. – 4 268 100,00 zł,
 - 2018 r. – 4 091 264,00 zł,w tym: w pierwszym roku 2%, a w kolejnych latach 1,5% otrzymanej kwoty stanowiły środki do dyspozycji jednostki z przeznaczeniem na obsługę wypłacania świadczenia wychowawczego w ramach Programu. Zadanie realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowicach (dalej GOPS).
2. Jak wynika z ksiąg rachunkowych Gminy i GOPS-u na realizację zadania zleconego wydatkowano w:
 - 2016 r. kwotę 3 242 913,90 zł, w tym na obsługę zadania 64 900,00 zł,
 - 2017 r. kwotę 4 267 759,10 zł, w tym na obsługę zadania 63 976,00 zł,
 - 2018 r. kwotę 4 086 103,93 zł, w tym na obsługę zadania 61 300,00 zł.Wysokość dotacji wydatkowanej na obsługę zadania jest zgodna z art. 52 (dot. 2016 r.) oraz art. 29 ust. 4 (dot. lat 2017-2018) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
3. Niewykorzystana dotacja: za 2016 r. – w kwocie 2 086,10 zł, za 2017 r. – w kwocie 340,90 zł, za 2018 r. – w kwocie 5 160,07 zł – zwrócona została na rachunek bankowy MUW z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych, odpowiednio: 30 grudnia 2016 r., 29 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r.
4. Dla środków otrzymanych z dotacji w Gminie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa dochodów, a w GOPS-ie szczegółowa ewidencja wydatków.
5. Zapisy księgowe spełniały wymogi określone w art. 20 ustawy o rachunkowości⁴, a dowody księgowe, będące podstawą dokonanych wydatków, wymogi określone w art. 21 i 22 ww. ustawy.
6. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej⁵.

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

7. Wykazane dane w sprawozdaniach Rb-50 za lata 2016-2018 o *dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* – były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej.
8. Zakupione środki trwałe GOPS prawidłowo ujął na koncie 013 – *Pozostałe środki trwałe*.
9. W okresie objętym kontrolą Gmina z tytułu oprocentowania środków dotacji na rachunku bankowym uzyskała kwotę 24,12 zł, którą przekazała 7 marca 2019 r. na rachunek dochodów Wojewody Mazowieckiego. Środki z dotacji Gmina przekazywała GOPS-owi na nieoprocentowany rachunek bankowy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości w GOPS-ie – jednostce realizującej zadanie, jn.:

1. Zaplanowanie w 2016 r. na obsługę zadania kwoty przewyższającej 2% otrzymanej dotacji (66 900,00 zł), tj. z naruszeniem procentu określonego w art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
2. Niezaktualizowanie⁶ do dnia zakończenia kontroli: zasad (polityki) rachunkowości opisującej przyjęte przez GOPS zasady rachunkowości, wprowadzonej Zarządzeniem Nr 4/2010 Kierownika GOPS z dnia 22 grudnia 2010 r. oraz Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem Nr 1/2012 Kierownika GOPS z dnia 25 stycznia 2012 r. W ww. regulaminie nie przypisano zadania w zakresie obsługi świadczenia wychowawczego do komórki organizacyjnej/stanowiska pracy w GOPS.
3. Wydatkowanie kwoty ogółem 7 000,00 zł (w 2016 r. – 3 000,00 zł, w 2017 r. – 2 000,00 zł, w 2018 r. – 2 000,00 zł) na szkolenia⁷, które tematycznie nie były związane z zadaniem,

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej – Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.).

⁶ W dniu 11 kwietnia 2019 r. do MUW wpłynęły uaktualnione dokumenty, tj. zasady (polityka) rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Nr 1/2019 Kierownika GOPS z dnia 1 marca 2019 r. oraz Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2019 Kierownika GOPS z dnia 29 marca 2019 r. Zgodnie z § 21 ww. regulaminu obsługa zadania dot. świadczenia wychowawczego realizowana jest przez pracowników działu Świadczeń Rodzinnych.

⁷ Szkolenie jednostek samorządu terytorialnego, w kwocie 280,00 zł (faktura nr 468/11/2016/P z dnia 16 listopada 2016 r. na kwotę 280,00 zł wystawiona przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie z siedzibą w Warszawie przy ul. Koszykowej 6a),

na które Gmina otrzymała środki finansowe z Programu. Wydatki zakwalifikowano do § 4700 *Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej*.

4. Niewyliczenie oraz nieustalenie w dokumentach kadrowych wielkości etatu pracownikom zajmującym się realizacją zadania zleconego, co spowodowało nieproporcjonalne i różne naliczenie wynagrodzenia dla nich oraz wykazanie w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych za okres objęty kontrolą – danych niewynikających z ewidencji księgowej w zakresie wydatków dotyczących obsługi zadania zleconego⁸.
5. Dokonanie wydatków w kwocie ogółem 12 400,00 zł (w 2016 r. – 2 000,00 zł, w 2017 r. – 4 000,00 zł, w 2018 r. – 6 400,00 zł), na podstawie zawartych umów cywilno-prawnych na sprzątnięcie pomieszczeń biurowych oraz terenu przed budynkiem, w pełnej wysokości z dotacji celowej przeznaczonej na obsługę zadania zleconego, a nie proporcjonalne do zajmowanych pomieszczeń, w których realizowany jest Program.
6. Wydatkowanie kwoty 1 369,19 zł na środki chemiczne i środki czystości służące do sprzątnięcia pomieszczeń GOPS i terenu wokół budynku. Wydatki zakwalifikowane do § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* potwierdzają, że ponoszone koszty nie obciążają proporcjonalnie wszystkich zadań wykonywanych przez GOPS.

-
- szkolenie/kurs pn. „Vademecum Pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej” w kwocie 1 290,00 zł (faktura nr 469/12/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r. na kwotę 1 290,00 zł wystawiona przez Ośrodek Twórczej Interwencji „OTI” Katarzyna Adamska z siedzibą w Krakowie przy Al. Krasińskiego 9/1),
 - szkolenie „Prawo pracy po ostatnich zmianach. Czas pracy pracowników samorządowych w 2017 r. – planowane zmiany” w kwocie 1 430,00 zł (faktura nr 3567/SL/2016 z 29 grudnia 2016 r. na kwotę 1 947,00 zł wystawiona przez Suprema Lex. Centrum Szkolenia i Samorządów s.c. A. Dudek i A. Rynkiewicz z siedzibą w Krakowie przy Al. 29 Listopada 39A),
 - szkolenie/kurs pn. „Gospodarka Finansowa oraz Rachunkowość OPS w roku 2017 – Vademecum Księgowego OPS” w kwocie 1 290,00 zł (faktura nr 168/05/2017 z dnia 17 maja 2017 r. na kwotę 1 290,00 zł wystawiona przez Ośrodek Twórczej Interwencji „OTI” Katarzyna Adamska z siedzibą w Krakowie przy Al. Krasińskiego 9/1),
 - cykl szkoleniowy dla Członków Mazowieckiego Forum Ośrodków Pomocy Społecznej w I półroczu 2017, w kwocie 390,00 zł (faktura nr 53/06/2017 z dnia 17 czerwca 2017 r. na kwotę 390,00 zł wystawiona przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych – Boris z siedzibą w Warszawie przy ul. Wareckiej 4/6),
 - szkolenie pn. „Zamknięcie Ksiąg Rachunkowych w OPS za 2017” w kwocie 320,00 zł (faktura nr 429/11/2017 z dnia 20 listopada 2017 r. na kwotę 389,00 zł wystawiona przez Ośrodek Twórczej Interwencji „OTI” Katarzyna Adamska z siedzibą w Krakowie przy Al. Krasińskiego 9/1),
 - cykl szkoleniowy dla Członków Mazowieckiego Forum Ośrodków Pomocy Społecznej w II półroczu 2018 w kwocie 390,00 zł (faktura nr 57/12/2018 z dnia 12 grudnia 2018 r. na kwotę 390,00 zł, wystawiona przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych – Boris z siedzibą w Warszawie przy ul. Wareckiej 4/6),
 - szkolenie pn. „Rachunkowość i sprawozdawczość w Ośrodku Pomocy Społecznej” w kwocie 1 610,00 zł (faktura nr 699/12/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. na kwotę 2 910,00 zł wystawiona przez Ośrodek Twórczej Interwencji „OTI” Katarzyna Adamska z siedzibą w Krakowie przy Al. Krasińskiego 9/1).

⁸ W sprawozdaniach za: 2016 r. wykazano 0,4 etatu pracownika zajmującego się realizacją i w kolumnie „inne” – 5 pracowników (w tym 2 otrzymujące dodatek), 2017 r. oraz 2018 r. wykazano 0,4 etatu pracownika zajmującego się realizacją zadania i w kolumnie „inne” – 2.

7. Niewprowadzenie do księgi inwentarzowej pełnych danych dotyczących zakupionych środków trwałych w kontrolowanym okresie, zgodnie z tytułami kolumn i rubryk oraz wpisywanie bez uwzględnienia klasyfikacji środków trwałych, a także przydzielenie zakupionego laptopa i telefonu komórkowego głównemu księgowemu GOPS a nie pracownikowi zajmującemu się obsługą zadania zleconego.

Wskazać należy, że beneficjent dotacji celowej zobowiązany jest na mocy ustaw do wykorzystania przyznanych środków finansowych na realizację ściśle określonych zadań. Jeśli ze środków pochodzących z dotacji beneficjent realizuje inne zadania niż te, na które została ona udzielona, mamy do czynienia z wykorzystaniem dotacji niezgodnie z jej przeznaczeniem. Każdy wydatek należy powiązać z zadaniem, na które została ona udzielona, a przede wszystkim precyzyjnie wskazać jej cel, który realizowany jest dzięki takim kosztom. Jeśli zatem przepisy do zadania nie zakładają jakiegoś wydatku, to nie może on być finansowany z dotacji. Dzieje się tak nawet wtedy, gdy wydatki są konieczne dla realizacji głównego celu dotacji.

Podstawową konsekwencją, z jaką musi liczyć się beneficjent, który wykorzystał dotację niezgodnie z ich przeznaczeniem, jest konieczność jej zwrotu. Obowiązkowy jest zwrot tej części dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi jak od zaległości podatkowej.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Panią Wójt, że wykorzystanie dotacji otrzymanej na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przeznaczonych na koszty obsługi świadczenia w latach 2016-2018 zostało ocenione **negatywnie**.

W związku z powyższym proszę o dokonanie wpłaty kwoty 20 769,19 zł wraz z odsetkami liczonymi w wysokości określonej jak od zaległości podatkowych⁹, gdyż dotacja jest podstawową formą finansowego wsparcia określonych działalności, a transfer środków publicznych dokonywany jest na podstawie ustawy o finansach publicznych. Rozliczenie dotacji stanowi potwierdzenie spełnienia wszystkich wymogów związanych z jej wykorzystaniem.

⁹ Nie sformułowano zaleceń pokontrolnych do nieprawidłowości opisanych w pkt.: 2, 4, 7 – w związku z ich wykonaniem.

Zasady wykorzystania dotacji oraz skutki uchybień w tym zakresie uregulowane są przepisami ustawy o finansach publicznych, ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych¹⁰ oraz Kodeksu karnego skarbowego¹¹.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zalecenia pokontrolnego albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*

¹⁰ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1458, ze zm.).

¹¹ Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958, ze zm.).